

בש"פ 2577/19 - מדינת ישראל נגד כרים אבו חדיר, מוחמד אבו חדיר

בית המשפט העליון

בש"פ 2577/19

כבוד השופטת ד' ברק-ארז

לפני:

מדינת ישראל

המבקשת:

נגד

1. כרים אבו חדיר
2. מוחמד אבו חדיר

המשיבים:

ערר על החלטותיו של בית המשפט המחוזי בירושלים
מיום 8.4.2019 ומיום 10.4.2019 במ"ת
57409-03-19 שניתנו על-ידי כבוד השופטת ש' רנר

ו' בניסן התשע"ט (11.4.2019)

תאריך הישיבה:

עו"ד עודד ציון

בשם העוררת:

עו"ד חאלד זועבי

בשם המשיבים:

גב' היבהקדומי

מתורגמנית:

החלטה

1. בפני ערר על החלטותיו של בית המשפט המחוזי בירושלים (מ"ת 57409-03-19, השופטת ש' רנר) מיום 8.4.2019 ומיום 10.4.2019, שהורה על שחרורם של שני המשיבים לחלופות מעצר, ללא קבלת תסקיר מעצר בעניינם.

כתב האישום וההליכים עד כה

עמוד 1

2. ביום 25.3.2019 הוגש כתב אישום כנגד המשיבים, שהם אחים, וכן כנגד ארבעה נאשמים נוספים (להלן ביחד: הנאשמים), כולם בני אותה משפחה המתגוררת בשכונת שועפט בירושלים. כתב האישום מתאר סכסוך מתמשך בין משפחתם של המשיבים לבין משפחת עודתאללה. בחלק הכללי של כתב האישום נטען כי במהלך השנתיים שקדמו לאירועים מושא כתב האישום, התרחשו מספר אירועים פליליים אשר הנאשמים חשדו כי נגרמו על ידי בני משפחת המתלונן. באותם אירועים נגרמו פגיעות גופניות ונזקים לרכושם של בני משפחת הנאשמים. על רקע זה, כך נטען, גמלה בליבם של הנאשמים החלטה לתקוף את אחד מבניה של משפחת עודתאללה, עבד אלרחמן עודתאללה, המכונה פארס, ולגרומ לו חבלה חמורה. הנאשמים החליטו לארוב לפארס ברחוב שבו ידעו כי הוא עובר באופן קבוע ולהציב שם את כלי רכבם באופן שיחסום את נתיב נסיעתו על מנת לתקוף אותו.

3. בהמשך לכך, מתואר בכתב האישום כי ביום 9.3.2019 הנאשמים הגיעו לרחוב א-שאבי בשכונת שועפט, כמפורט להלן: ארבעת הנאשמים הנוספים הגיעו למקום ביחד בכלי רכב המצוי בבעלותו של אחד מהם; המשיב 2 (להלן: מוחמד) הגיע עם רכבו מסוג פורד פוקוס (להלן: רכב הפורד) לדרך שועפט הסמוכה לרחוב א-שאבי, על מנת להתריע בפני האחרים על כך שפארס מגיע; המשיב 1 (להלן: כרים) הגיע אף הוא לרחוב א-שאבי וחסם את נתיב הנסיעה של פארס עם רכב מסוג מאזדה שמצוי בבעלות אביו (להלן: רכב המאזדה). בסמוך לשעה 21:54, נסע פארס ברכבו בדרך שועפט, בכוונה לפנות לכיוון רחוב א-שאבי. או אז החל מוחמד לנסוע אחרי פארס, תוך שהוא חוצה את נתיבי הנסיעה בחדות ומפריע לתנועתם של כלי רכב אחרים כביש. בסופו של דבר נאלץ פארס לעצור את נסיעתו בשל החסימה בכביש, וכן לא היה ביכולתו לנסוע לאחור. לפי המתואר בכתב האישום, בשלב זה אחד מהנאשמים הנוספים ניפץ את חלון רכבו של פארס באמצעות חפץ מתכתי, ולאחר שפארס יצא מהרכב התפתח במקום קרב ריזות. על פי הנטען, פארס אחז באקדח בקוטר 9 מ"מ, ואילו אחד מהנאשמים אחז בנשק חם אחר שטיבו המדויק אינו ידוע. כתוצאה מהירי, נגרמו לפארס פצעי ירי רבים, והוא נזקק לאשפוז ולטיפול רפואי מקיף בבית החולים "הדסה" בהר הצופים. כמו כן, לשניים מן הנאשמים האחרים נגרמו פגיעות שהצריכו אף הן טיפול רפואי (ובהתאם, אף נגד פארס הוגש כתב אישום נפרד).

4. בגין מעשים אלו יוחסו למשיבים ולנאשמים הנוספים עבירות של חבלה בכוונה מחמירה לפי סעיפים 329(א)(1) ו-29(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק) החזקת נשק לפי סעיפים 144(א) ו-29(א) לחוק, נשיאת נשק לפי סעיפים 144(ב) ו-29(א) לחוק וירי מנשק חם לפי סעיפים 340א(ב) ו-29(א) לחוק.

5. לצד כתב האישום הוגשה כנגד כלל הנאשמים גם בקשה למעצר עד תום ההליכים. ביום 8.4.2019 נתן בית המשפט המחוזי את החלטתו בעניין שאלת קיומן של ראיות לכאורה. בית המשפט המחוזי סקר בהחלטתו את התשתית הראייתית שעליה התבססה בקשת המדינה למעצר עד תום ההליכים: הודעותיהם של הנאשמים, אשר על פי הנטען קשרו את עצמם לזירת האירוע ואף שיקרו באשר לסיבת הימצאותם בה; סרטונים ממצלמות אבטחה הממוקמות בשכונת שועפט המציגים את חסימת רכבו של פארס וכן חלק מאירוע הירי עצמו; חוות דעת של מז"פ בנוגע למיקום של תרמילי הנשק בזירה; מחקרי תקשורת המלמדים על פי הנטען על תקשורת בין כל המעורבים בסמוך לאירוע. בהמשך לכך, בית המשפט המחוזי קבע כי קיימת תשתית ראייתית לכאורית להוכחת אשמתם של ארבעת הנאשמים הנוספים, ולעומת זאת קיימת חולשה ראייתית מסוימת ביחס לשני המשיבים. המשך הדברים יתמקד בעניינם של המשיבים, תוך השוואה לעניינם של הנאשמים הנוספים על-פי הצורך.

6. באשר למוחמד, בית המשפט המחוזי ציין כי בהודעות שמסר הוא זיהה את עצמו בסרטון האבטחה כנוסע ברכב הפורד שנכנס לרחוב א-שאבי שבו התרחש האירוע, ואף תיאר כי לאחר פנייתו לרחוב מישוהו ברכב שלפניו יצא והתחיל

לירות, אך הכחיש כל קשר למלכודת שנערכה לפארס. לטענת מוחמד, הוא יצא מביתו לכיוון האירוע רק לאחר ששמע יריות וצלצל לאחד הנאשמים הנוספים. בית המשפט המחוזי ציין כי מחקרי התקשורת מלמדים כי בשעה 21:30 אכן התקיימה שיחת טלפון בין מוחמד לאחד הנאשמים הנוספים, וכי חמש דקות לאחר מכן יצא מוחמד מביתו. בסרטון האבטחה, כך צוין, נראה מוחמד עוצר בדרך שועפט, מכבה את אורות הרכב וממתין. לאחר מספר דקות ניתן לראות כי הוא מדליק את אורות הרכב, עובר שני נתיבים ופונה שמאלה לרחוב א-שאבי לאחר רכבו של פארס. בית המשפט המחוזי קבע כי "מדובר בצירוף נסיבות מחשיד ביותר", אולם הוסיף כי קיים ספק האם ראיות נסיבתיות אלה, הממוקדות בסופו של האירוע, מלמדות על שותפות בכל השתלשלות האירועים כפי שנטען בכתב האישום.

7. באשר לכרים, ציין בית המשפט המחוזי כי הוא אישר שהיה במקום בזמן האירוע, אך לפי גרסתו הגיע לשם עם רכב מסוג מאזדה לאחר שנורו היריות, ואז לקח את הנאשמים שנפגעו לבית החולים. עוד צוין כי כרים הסביר שאשתו ביקשה ממנו בערב האירוע לקנות לחם, בעוד אשתו מסרה בהודעתה במשטרה כי לא ביקשה ממנו לקנות דבר. כמו כן, צוין כי מחקרי התקשורת מלמדים על קשר טלפוני בין כרים לבין הנאשמים הנוספים בסמוך למועד האירוע, בשים לב לכך שבהודעה אשר מסר במשטרה ציין כרים כי אינו נוהג לדבר הרבה עם אחד הנאשמים הנוספים (הנאשם 3 בכתב האישום), בעוד שבפועל שוחח עמו שלוש פעמים באותו הערב, בסמיכות זמנים. אף בעניינו של כרים קבע בית המשפט המחוזי כי מתקיים "צירוף נסיבות מחשיד ביותר". לצד זאת, קבע בית המשפט המחוזי כי אין ראיה ישירה הקושרת אותו למעורבות במהלך האירוע. כך, צוין כי בסרטון ממצלמות האבטחה אין פרט המזהה את רכבו של כרים כרכב המאזדה החוסם את הרחוב, כגון מספר לוחית רישוי או סימנים אחרים המייחדים את רכבו.

8. להשלמת התמונה יצוין כי התשתית הראייתית ביחס לנאשמים הנוספים כללה גם התייחסות אליהם בהודעות שנמסרו במשטרה. כך, פארס עצמו מסר כי ראה באירוע את הנאשמים 1-3 וכי הם אלה שירו עליו, וכן ציין שזיהה את הנאשם 6 כאדם שנהג באחד מכלי הרכב שהיו במקום וכמי ששבר לו את חלון הרכב בזירת האירוע. בית המשפט המחוזי הוסיף, בכל הנוגע לנאשם 1, כי קיימת הודעה של אדם נוסף ששוחח עמו מספר ימים לפני האירוע לפיה הלה ציין בפניו "חכה יומיים שלושה... ותדע מי האויב שלי". בנוסף לכך, הנאשמים 1-2 נפצעו באירוע ואישור שנכחו במקום, גם אם לטענתם הדבר היה "במקרה".

9. בסיכומו של דבר, הורה בית המשפט המחוזי על עריכת תסקירי מעצר בעניינם של הנאשמים הנוספים. באשר למשיבים, קבע בית המשפט המחוזי כי הוא נכון לשקול את שחרורם לחלופת מעצר אף ללא תסקיר, בשים לב, בין היתר, לכך שלמוחמד אין עבר פלילי ואילו עברו של כרים כולל רק הרשעה אחת בגין השתתפות בהתפרעות משנת 2014, שבגינה נדון ל-60 ימי מאסר.

10. בדיון המשך שנערך בבית המשפט המחוזי ביום 10.4.2019, הציגו באי-כוח המשיבים חלופות מעצר. במסגרת זו הוצע כי כרים ישהה בביתה של בת-דודתו בשכונת אום-טובא, בפיקוחה ובפיקוח אביו, ואילו מוחמד ישהה אצל חמו וחמותו בשכונת עיסוואייה בפיקוחם. בית המשפט המחוזי קבע, לאחר ששמע את המפקחים שהוצעו, כי התרשם שהם מפקחים ראויים, וכי מקום מושבם מרוחק מספיק מזירת האירוע וממקום מגורי המשפחות המעורבות בסכסוך. על כן, נקבע כי יש בחלופות המוצעות כדי לאיין את המסוכנות במידה מספקת, בשים לב לחולשה הראייתית האמורה. לפיכך, בית המשפט המחוזי הורה על שחרורם של המשיבים לחלופות המעצר האמורות. לבקשת המדינה, בית המשפט המחוזי עיכב את החלטתו עד ליום 12.4.19 בשעה 13:00.

11. הערר דן נסב על שתי החלטותיו של בית המשפט המחוזי. בעיקרו של דבר, המדינה טוענת כי בית המשפט המחוזי שגה בקבעו שקיימת חולשה ראייתית בעניינם של המשיבים. לשיטת המדינה, הראיות שהוצגו מגבשות תמונה ברורה בדבר מעורבותם של המשיבים באירוע הירי ובעבירות שיוחסו להם בכתב האישום. כך, המדינה מטעימה כי במסגרת ההודעות שמסרו במשטרה, המשיבים קשרו את עצמם לזירת האירוע ואף שיקרו באשר לסיבת הימצאותם לצד קרובי משפחתם בזמן אירוע אלים ובמסגרת סכסוך משפחות פעיל. נוסף על ההודעות, מפנה המדינה לסרטון ממנו עלה כי רכבי המאזדה הופרד התמקמו במטרה לחסום את נתיב הבריחה של המתלונן. המדינה מוסיפה כי ניתן לראות בסרטון את מוחמד ממלא תפקיד של "תצפיתן", ונוסע עם רכב הפורד מאחורי פארס בעת שזה הגיע לזירת הירי. בהמשך, נטען כי ניתן לראות את כרים מגיע ומתמקם בנתיב הנגדי, לצד רכב נוסף של הנאשמים, באופן החוסם כליל את דרכי נסיעתו של פארס. נוסף על אלו, מצביעה המדינה על שיחות הטלפון בין המשיבים לבין יתר הנאשמים, שבוצעו בדקות הסמוכות לתקרית האלימה, ואשר מעידות לשיטתה על הכנותיהם של המשיבים ושל הנאשמים הנוספים למארב שביצעו לפארס, באופן השולל את האפשרות כי המשיבים נקלעו במקרה לזירת הירי.

12. באופן יותר ספציפי, באשר לכרים, המדינה מודה כי מדובר בצבר ראיות נסיבתיות, אולם לשיטתה עסקינן בצבר גדול ומשמעותי שלא ניתן לתת לקיומו כל הסבר משכנע אחר מלבד מעורבותו של כרים באירוע הירי. המדינה אף מוסיפה כי כרים לא הציג כל הסבר אמין חלופי לתמונה העולה מן הראיות וכי גרסתו נסתרה על-ידי אשתו. המדינה מוסיפה וטוענת כי הגם שצדק בית המשפט המחוזי בקביעתו כי בסרטון לא ניתן לראות את מספר לוחית הרישוי של רכב המאזדה החוסם את נתיב נסיעתו של המתלונן, הרי שהצטברות הנסיבות בענייננו – ובכלל זה העובדה כי מדובר באותו סוג רכב של כרים, כאשר ידוע ששני המשיבים נכחו בזירת הירי וכן ידועים דבר קיומו של הסכסוך בין המשפחות והקשר הטלפוני בין כלל המעורבים בסמוך לאירוע – אינה מאפשרת להלום כי מדובר בצירוף מקרים סביר. על כך מוסיפה המדינה כי צפייה בסרטון מעלה כי לאחר תחילת הירי לא מגיע כל רכב אחר לזירת האירוע, באופן השולל את טענתו של כרים כי הגיע למקום רק בשלב זה.

13. באשר למוחמד, המדינה מציינת כי אישר שאכן נהג ברכב שחסם את רכבו של פארס מאחור, וכי קיימים נתוני תקשורת התואמים מבחינת העיתוי את יציאתו מביתו לכיוון נקודת התצפית במקום, לפני הפניה שמאלה לרחוב א-שאבי. המדינה מדגישה כי בית המשפט המחוזי אימץ למעשה את כלל טענותיה העובדתיות בענייניו של מוחמד, וכי מכלול הנסיבות מציג תמונה בהירה לפיה מוחמד הוא חלק אינטגרלי מהחבורה שפגעה בפארס. כמו כן, המדינה מציינת כי בחקירתו של מוחמד התגלו שקרים בולטים, וכי לפי הסרטון אירוע הירי התרחש רק אחרי שפארס ומוחמד פנו שמאלה לרחוב, וכך לא ייתכן ששמע את הירי לפני כן. בנוסף, המדינה מצביעה על כך שמוחמד החליט לפנות שמאלה דווקא ברגע שפארס הגיע ואף התמקם מאחוריו. המדינה מציינת כי אל מול דברים אלו מוחמד לא הציג הסבר סביר אחר לפעולותיו, ואף מדגישה על רקע זה את ההיסטוריה האלימה בין שתי המשפחות.

14. בכל הנוגע לשחרור לחלופת המעצר, המדינה מציינת כי המעשים האלימים המיוחסים למשיבים, אשר מגובים בראיות לכאורה טובות, וכן תעוזתם הרבה בהוצאה לפועל של אירוע ירי מתכוון בסביבת מגורים, מעידים על מסוכנותם הגבוהה. כמו כן, המדינה מדגישה כי הסכסוך בין המשיבים והנאשמים הנוספים לבין פארס ומשפחתו שריר וקיים, וכי לנוכח סכסוך פעיל זה אין די בהרחקתם לשכונות עיסאויה ואום-טובא, שאינן רחוקות דיין לשיטת המדינה משכונת שועפט. לפיכך, המדינה סבורה כי יש להורות על מעצרים של המשיבים עד תום ההליכים ולכלל הפחות לפנות לקבלת תסקיר מבחן בעניינם, אשר יעמוד על הסיכון הנשקף מהם.

15. מנגד, בא-כוח המשיבים סמך את ידו על החלטתו של בית המשפט המחוזי, ובפרט על קביעתו כי אין ראייה ישירה הקושרת את המשיבים לאירוע, אלא ראיות נסיבתיות בלבד. בא-כוח המשיבים הטעים כי העובדה שהמשיבים לא סתרו את עובדת הימצאותם בזירה בסמוך לאירוע אינה קושרת אותם לירי עצמו או לתכנון לפגוע בפארס. בהקשר זה הצביע בא-כוח המשיבים על כך שמדובר באזור שבו גרה משפחת אבו-חדיר המורחבת, וכן על כך שבאירוע נפגעו בני משפחתם וסביר להניח כי הגיעו לאחר הירי למקום. בא-כוח המשיבים טען כי השעה שבה טוענת המדינה כי אירוע הירי התרחש אינה מדויקת, ולמעשה שיחות הטלפון בין הנאשמים בוצעו לאחר מכן, במטרה לברר את מצבם של הנאשמים שהיו מעורבים בירי ואף נפצעו.

16. להשלמת התמונה יצוין כי בדיון שהתקיים בפני ביום 11.4.2019 הוריתי על הארכת מעצרו של המשיבים עד למתן החלטה אחרת, מבלי לנקוט כל עמדה לגוף הדברים.

דיון והכרעה

17. לאחר ששקלתי את הדברים ועיינתי בחומר הראיות, אני סבורה כי יש לקבל את הערר באופן חלקי במובן זה שהמשיבים יישארו במעצר עד לקבלת תסקירי מעצר שיבחנו את מידת המסוכנות הנשקפת מהם.

18. כידוע, בית המשפט יורה על מעצרו של נאשם עד תום ההליכים המשפטיים נגדו אם מצא כי קיימות ראיות לכאורה להוכחת אשמתו בעבירות המיוחסות לו, כי מתקיימת עילת מעצר וכי אין חלופת מעצר ראויה (ראו: בש"פ 6573/13 מדינת ישראל נ' אביתר, פסקה 15 (10.10.2013)). בבחינת קיומן של ראיות לכאורה על בית המשפט לבחון האם יש בראיות הגולמיות שלפניו פוטנציאל הוכחתי המספיק כדי לבסס סיכוי סביר להרשעה. לשם כך, מספיקה אף תשתית ראייתית הכוללת ראיות נסיבתיות בלבד, כאשר הראיות הנסיבתיות הן בעלות עוצמה כזו המובילה למסקנה לכאורית ברורה בדבר קיומו של סיכוי סביר להרשעה, להבדיל מקיומו של הסבר חלופי הגיוני שעשוי להתקבל בסופו של ההליך הפלילי (ראו: בש"פ 3484/14 מדינת ישראל נ' חיימוב, פסקה 23 (22.5.2014)); בש"פ 7154/17 ג'בר נ' מדינת ישראל, פסקה 37 (1.10.2017) (להלן: עניין ג'בר)). זאת ועוד, כידוע, בין עוצמת הראיות לכאורה לבין חלופת המעצר מתקיימת "מקבילית כוחות", כך שככל שעוצמת הראיות תגבר, תקטן הנכונות לבחון חלופת מעצר, ולהיפך (ראו: בש"פ 7444/14 אלטורי נ' מדינת ישראל, פסקה י"ז (17.11.2014)). בהתאם, כאשר קיימות ראיות נסיבתיות הקושרות את הנאשם לכתב האישום אך קיים סימן שאלה בדבר עוצמתן המצטברת או שקיימים בהן חוסר או חולשה ראייתית, על בית המשפט לשקול היטב האם יש הצדקה להורות על מעצרו של הנאשם עד תום ההליכים או שניתן להסתפק בשחרורו לחלופת מעצר (ראו: עניין ג'בר, בפסקה 37).

19. במקרה דנן, יש אכן יסוד להבחנה שערך בית המשפט המחוזי בין המשיבים לבין ארבעת הנאשמים האחרים, בשים לב לעובדה שפארס מסר בהודעתו במשטרה את שמותיהם של ארבעת הנאשמים הנוספים ככאלה שהשתתפו בתקיפתו (ראו: הודעתו של פארס במשטרה מיום 17.3.2019, שורות 15-18 וכן בשורה 58). במובן זה, איני רואה להתערב בקביעתו של בית המשפט המחוזי לפיה בתשתית הראייתית להוכחת אשמתם של המשיבים יש חולשה מסוימת. יחד עם זאת, לשיטתי, חולשה זו היא מוגבלת, בשים לב לראיות אחרות, ובמכלול נסיבות העניין אין בה כדי להצדיק שחרור לחלופת מעצר אף ללא קבלת תסקיר בעניינם של המשיבים.

20. בעיקרו של דבר, שני המשיבים מסרו גרסאות לפיהן הם נכחו בזירת האירוע, אולם הכחישו מעורבות בתכנון עמוד 5

מוקדם, וממילא את החלק שיוחס להם במעשי האלימות והירי. דא עקא, גרסאותיהם מעוררות סימני שאלה, כמפורט להלן.

21. כרים אישר בהודעתו שהגיע לרחוב א-שאבי ברכב המאזדה של אביו בזמן האירוע (הודעתו של כרים במשטרה מיום 18.3.2019, שורות 35-41. ראו גם את הודעתו של מוחמד במשטרה מיום 18.3.2019, שם הוא מאשר שכרים היה בזירת האירוע עם רכב המאזדה של אביהם (בשורות 162-169)). עם זאת, כרים הכחיש כי היה זה שנהג ברכב שחסם את רכבו של פארס (שם, בשורה 74). לגרסתו, הוא הגיע לאירוע רק בשלב מאוחר יותר, ומעורבותו בו התמצתה בפינוי הנאשמים הנוספים שנפצעו לבית החולים. אולם, האמת ניתנת להיאמר כי עיון במכלול חומר הראיות מגלה כי גרסה זו של כרים מעוררת שאלות. כאמור, כרים אישר כי הגיע לזירת האירוע ברכב מסוג מאזדה 323 (ראו: הודעתו של כרים במשטרה מיום 14.3.2019, שורות 57-59). כמו כן, פארס מסר במשטרה כי אחד הרכבים שחסמו אותו ושמהם יצאו התוקפים היה מאזדה 323 (ראו: הודעתו של פארס במשטרה מיום 17.3.2019, שורה 64). זאת ועוד: כרים מסר במשטרה כי יצא מהבית באותו הערב מאחר שאשתו ביקשה ממנו לצאת לקנות לחם, אולם בהודעתה היא מסרה כי כרים כלל לא יצא מהבית ביום האירוע, וכי אולי הוא יצא בעת שהיא ישנה (ראו: הודעתה של סברניה, אשתו של כרים, במשטרה מיום 14.3.2019, שורות 41-52). לשאלת החוקרים האם ביקשה ממנו לצאת לקנות מצרכים, היא השיבה "היה לנו כל מה שאנחנו צריכים... אולי אמא שלו ביקשה אני לא ביקשתי" (שם, בשורות 61-63). כל האמור מצטרף לנתוני התקשורת המעידים על כך שכרים היה בקשר עם הנאשמים הנוספים בזמן סמוך לאירוע הירי.

22. סימני שאלה משמעותיים אף יותר עולים בכל הנוגע לגרסתו של מוחמד, בפרט כאשר מעמתים אותה עם סרטוני האבטחה המתעדים את ההתרחשות מושא כתב האישום. כמו כרים, אף מוחמד טען כי הגיע לזירה רק לאחר הירי. וכך הוא מסר בהודעתו במשטרה מיום 12.3.2019:

"באותו ערב של האירוע הייתי עם הפורד פוקוס הזאת, הסתובבתי עם הרכב והגעתי לאירוע עצמו, אני שמעתי יריות כשהייתי בבית... שמעתי קולות של ירי, ויצאתי עם הרכב פורד עשיתי סבוב מהבית עד לכביש הראשי איפה שהרכבת ואחר כך לא שמעתי כלום, ולאחר מכן שמעתי יריות ואז נסעתי לכיוון הירי הורדתי את הראש שלי למטה כדי לא לקבל כדור, ראיתי מישהו שמחזיק אקדח ויורה אני חושב שזה פארס... ואז אח שלי הקטן כרים שהגיע עם המאזדה של אבא שלי ולקח את עבד ארחמאן אבו חדיר לבית חולים, אני נסעתי אחריהם לבית חולים בפורד לבדי" (שם, בשורות 24-32). מוחמד חזר על דברים דומים בהמשך. (ראו: שורות 38-41).

23. מוחמד אף זיהה עצמו ברכב הפורד בסרטון האבטחה (ראו: הודעתו של מוחמד במשטרה מיום 12.3.2019, בשורה 77, וכן בהודעה נוספת בחקירה מיום 18.3.2019). כאמור, לדבריו, הוא פנה לרחוב א-שאבי בגלל הרעשים והיריות, ולא מטעם אחר. אולם, צפיה בסרטון האבטחה מלמדת כי מוחמד פנה שמאלה ברכב הפורד לרחוב א-שאבי בצמוד לרכב היונדאי גטס של פארס. מיד לאחר ששני כלי הרכב הללו נראים פונים אל הרחוב האמור, ניתן לראות שני כלי רכב נוספים שחוסמים את הרחוב מהכיוון השני. בהמשך ניתן להבחין בכמה דמויות שיוצאות מכלי הרכב, וכן ניתן להבחין שמתבצע ירי, ומיד אחריו דמות (ככל הנראה פארס) בורחת רגלית מן הרחוב לכיוון הדרך הראשית. מכך עולה כי לכאורה הירי התרחש לאחר שמוחמד הגיע לזירה. הדברים עומדים בסתירה לגרסה שמסר, ומוחמד לא סיפק הסבר לסתירה זו. לכך נוספת העובדה שמוחמד התקשה למסור פרטים מדויקים אחרים על אופן השתלשלות העניינים בזירה. כך למשל, מוחמד הכחיש שראה כלי רכב נוספים שחסמו את הרחוב או את הרכב של אביו שבו נהג כרים (הודעתו במשטרה מיום 12.3.2019, בשורות 48-51). מנגד, בסרטון ניתן לראות כי אכן הרחוב חסום על ידי שני רכבים. כמו כן, מוחמד אמר שאינו יודע לומר אם כרים נכח בזמן אירוע הירי או שהגיע אחריו עם רכב המאזדה (שם, בשורה 66). זאת ועוד, מוחמד הכחיש כי היה בקשר טלפוני עם הנאשמים הנוספים באותו היום, חרף נתוני התקשורת המלמדים על כך.

24. אכן, כפי שציין בית המשפט המחוזי, צפיה בסרטוני האבטחה לא מאפשרת לזהות את מספר הרישוי של הרכב החוסם, שעל פי הנטען הוא רכב המאזדה 323 של כרים. כמו כן, כאמור, פארס לא ציין בהודעותיו את שמותיהם של המשיבים כתוקפיו. חולשות מסוימות אלה עשויות אכן להצדיק את שחרורם של המשיבים לחלופת מעצר. יחד עם זאת, בנסיבות שבהן נוכחותם של המשיבים באירוע (גם אם רק בחלק מסוים שלו) אינה מוטלת בספק, ובהתחשב בסתירות בגרסאותיהם - ובפרט בזו של מוחמד - דומה כי ראוי לעשות כן רק לאחר שיתקבל תסקיר מעצר אשר יעמוד על מידת המסוכנות הנשקפת מהם ועל האפשרות לאיינה באמצעות חלופת מעצר. הדברים אמורים בפרט לנוכח העובדה שהמעשים המיוחסים למשיבים מקימים חזקת מסוכנות סטטוטורית לפי סעיף 21(א)(1)(ג)(4) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996. בהקשר זה יודגש כי מדובר באירוע של ירי מטווח קצר במרכז של שכונת מגורים, אשר כפי שניתן ללמוד מסרטון האבטחה התבצע בשעת ערב שבה אף שוהים ברחוב מכוניות ואנשים נוספים. כמו כן, בשים לב לכך שחלופות המעצר המוצעות הן אמנם מחוץ לשכונת שועפט אך בתחומי העיר ירושלים, ובהתחשב בטענת המדינה כי הסכסוך בין המשפחות עודנו פעיל, מן הראוי שתסקירי המעצר יתייחסו אף לעניין זה.

25. אשר על כן, אני מורה על קבלת הערר באופן חלקי, במובן זה שהמשיבים יוותרו לעת עתה במעצר. שירות המבחן יגיש לבית המשפט המחוזי תסקירים בעניינם של המשיבים עד ליום 5.5.2019 (המועד שבו הורה בית המשפט המחוזי על הגשת התסקירים בעניינם של הנאשמים הנוספים), תוך התייחסות לחלופות המעצר המוצעות ולאפשרות לאיין את המסוכנות הנשקפת מן המשיבים. לאחר קבלת התסקירים יקבל בית המשפט המחוזי החלטה עדכנית ביחס למשיבים על פי מיטב שיקול דעתו, ואיני נוקטת כל עמדה בעניין זה.

ניתנה היום, י' בניסן התשע"ט (15.4.2019).

ש ו פ ט ת